

Býarfesti flutti vel

Roynt varð í 2016 við sokallaðari urban gardening verkætlan í Havn. Hóast verkætlanin eydnaðist rættiliga væl, og bæði vitan og gleði stóðst burturúr fyri luttakararnar, so datt hon niðurfyri. Eftir liggur kortini vitanin, at tað letur seg væl gera at velta til egna nýtslu

STEINAR PATURSSON

I 2016 fóru tvey ung, Birgith Lassen og Rólant Dam, undir eina verkætlan, ið skuldi flyta náttúru og matframleiðslu inn í hjartað í Havnini. Tórshavnar kommuna lat 100.000 krónur í stuðuli, og talan var í fyrstu atløgu um eina royndarverkætlan. Men hóast bæði kommuna og verkætlanarleiðarar ynsktu, at verkætlanin helt fram, so datt hon niðurfyri.

Tað grøna skuldi inn í miðbýin

Hugtakið *urban gardening*, urtagarðsarbeiði í býnum, hevði í nøkur ár verið rættiliga væl umtókt í flestu stórbýum kring okkum, og hetta var við til at kynda undir áhugan hjá teimum báðum at byrja líknandi átak í Føroyum.

– Eg var júst flutt aftur til Føroyar tá. Og nógv hava hetta við at vilja taka okkurt við heim, sum tey hava sæð uttanlands. Eg søkti stuðulin við tí fyri eygað at fáa náttúruna meira inn í miðbýin. Eg búði í miðbýnum tá, og nógv av teimum, ið tóku lut, búðu eisini í miðbýnum, sigur Birgith Lassen.

Samstundis skuldi verkætlanin virka sum ein roynd, har tey í felag

kannaðu, hvat vil vaksa og nørast í Føroyum.

– Ofta er tað purrur, eplur og røtur, sum fólk avmarka seg til. Men tað visir seg, at tú kanst saktans fáa fennikel, brokkoli og onnur ting at vaksa. Tað, sum var mest yvirraskandi, var blomkál. Vit høvdu øll mógulig sløg av eplum, ikki bara vanlig epli, men blá epli og lilla epli. Vit høvdu sjálvandi fleiri sløg av røtum. Og vit høvdu øgiliga nógv sløg av káli - grønkál, spísskál, reyðkál, savoykál og sinnopskál.

– Vit keyptu nógv asiatiskt fræ, tí tað visir seg, at tað, sum veksur væl í Asia, veksur væl í Føroyum. Í øllum førum tað, ið veksur í kaldaru pørtunum av Asia. Kál vaks nokk best, men eisini ymisk sløg av berum. Eitt, sum var nokk so serligt, var spinathindber. Tey eru ikki so útbreidd, men tey vaksa væl í Føroyum. Brokkoli og fennikel riggaði væl eisini.

Bureaukratiskir fótonglar

Hóast tað tóktist at vera rættiliga líkatil hjá fyriskiparunum, so var ikki bara sum at siga tað at fremja teir tankarnar, ið lógu aftan fyri verkætlanina. Av tí at Býarfesti var á kommunalum øki, vóru treytir og krøv, ið skuldu lúkast.

Ein partur av verkætlanini var

at nýta lívrunnin evni í ringrás í festinum, soleiðis at burturkastið frá framleiðsluni varð brúkt til kompost og høsnafoður, har skarnið frá hønunum síðani aftur varð nýtt sum tøð til betri vøkstur. Kommunalu krøvini merktu tó, at arbeiðið gjørdist ov nógv hjá verkætlanarfólkunum.

– Fyri okkum gav tað nógva meining at hava hønur, tí vit høvdu nógv burturkast, sum vit kundu geva hønunum. Síðani kundu vit brúka skarnið frá hønunum sum tøð at koyra í moldina fyri at fáa betri grønmæti. Samstundis fingur vit eisini egg. Fyri

